Sankt Andreas Bibliotek
og
Katolsk Historisk Arkiv

Beretning for året 2013

Gammel Kongevej 15, 1610 København V
Tlf. 33 55 60 90
www.sanktandreasbibliotek.dk
info@sanktandreasbibliotek.dk

Denne årsberetning har til formål at informere alle interesserede om Sankt Andreas Biblioteks drift i 2013, herunder dets igangværende aktiviteter, planer og udfordringer.

Som nævnt i årsrapporten for 2012 blev der indgået en aftale mellem SAB og Katolsk Bispekontor om en administrativ sammenlægning af SAB og Katolsk Historisk Arkiv (KHA). Denne aftale trådte i kraft d.1. april 2013. SAB og KHA videreføres som to selvstændige institutioner, men med fælles bestyrelse, personale og økonomi. Bibliotekets leder har nu det daglige ansvar for arkivet.

Bestyrelse og ledelse

Sankt Andreas Bibliotek drives i overensstemmelse med *Vedtægter for Sankt Andreas Bibliotek*, som er underskrevet af biskop Czeslaw Kozon den 2. oktober 2009. Ifølge disse vedtægter er biblioteket "... det katolske bispedømme Københavns offentlige teologiske bibliotek" og ejes af Den katolske Kirke i Danmark.

Vedtægterne anordner, at biblioteket har en bestyrelse på 4-6 personer, udpeget af biskoppen. Bestyrelsesmedlemmerne skal tilsammen have teologisk, biblioteksfaglig, evt. anden akademisk kompetence samt administrativ kompetence. Bestyrelsen har i årets løb bestået af Helge Clausen (formand), David Vincent Nielsen, Stig Sørensen, Henriette Fog, Kristine Rude og Bertil Frosell. I løbet af året trådte Kristine Rude ud af bestyrelsen og Bertil Frosell trådte ind i stedet. En stor tak til dem allesammen for deres arbejde! Ifølge vedtægterne har bestyrelsen det overordnede ansvar for bibliotekets drift. Der afholdes normalt bestyrelsesmøde hvert kvartal. Bestyrelsen vurderer løbende arbejdet i biblioteket og træffer beslutninger om nye initiativer, større anskaffelser mv.

Medarbejdere
I 2013 har der været følgende lønnede og frivillige medarbejdere: Biblioteksleder, cand.scient.bibl. Kate Toft Madsen (fuld tid).

Biblioteket får et meget nødvendigt tilskud af arbejdskraft fra **frivillige medarbejdere**, som giver tilsagn om at udføre opgaver efter nærmere aftale, enten på faste tidspunkter eller i et antal timer per uge. I 2013 har følgende været frivillige medarbejdere:

Erik von Achen
Jolanta Dal
Hanne Gregersen
sr. Anna-Maria Kjellegaard Jensen OSB
Elisabeth Benedikte Leth
sr. Rut Maria Schmidt OSB

En stor tak til dem allesammen!
Biblioteket har et korps af **frivillige fagreferenter**, som bistår med accessionsforslag og løsning af stillede spørgsmål, som kræver en videregående, faglig baggrund. I 2013 har fagreferenterne været:

Ina Bach, M.A.
Helge Clausen, mag.art., PhD, Dr.Hist.Eccl.
Niels Erik Frederiksen, forskningsbibliotekar, cand.mag.
Bertil Frosell, Landsdommer, cand.jur. et art.
Sr. Anna-Maria Kjellegaard Jensen OSB
Pastor Lars Messerschmidt, generalvikar
Pastor Christian Noval, Lic. theol.
Sebastian Olden-Jørgensen, lektor, mag.art., Ph.d.
Jakob Egeris Thorsen, Ph.d.
P. August Ziggelaar SJ, fhv. lektor, dr.phil.

Økonomi
Biblioteket finansieres gennem et årligt tilskud fra bispedømmet på kr. 465.000. Dette alene er dog ikke tilstrækkeligt, og vi er afhængig af eksterne bevillinger og gaver.

I 2012-2014 får vi hjælp fra det tyske Ansgarwerk til bogkøb og til de udgifter som er forbundet med SAB's udadvendte virke: reklamer, deltagelse i nationalbibliografien, hosting af database, porto, og deltagelse i den landsdækkende kørselsordning.

En arv

I 2013 blev biblioteket betænkt med kr. 46.000, en arv efter bibliotekar Inge Müller. Om nogen var Inge Müller en forkæmper for udbredelsen af kendskabet til katolsk litteratur i Danmark.
Inge bestred i mange år frivilligt opgaven som bibliotekar på Niels Steensens Bibliotek, hvis samling nu er en del af SAB. Ære være hendes minde.

Arven vil blive anvendt til specifikke anskaffelser til minde om Inge Müller.

Regnskabet for 2013

Da det reviderede regnskab for 2013 endnu ikke foreligger, gengives her resultatopgørelse 4. kvartal 2013:

Konto	**Indtægter**	**Udgifter**
Bispedømmets tilskud	465.000	
Antikvariatet	4.760	
Tilskud, AnsgarWerk mv.	65.323	
I alt	536.499	
Udgifter		
Bøger, tidsskrifter, indbinding og reparation		38.997
Løn og personaleomkostninger		411.227
Administrationsomkostninger[1]		131.860
I alt		595.962

Størstedelen af underskuddet skyldes uforudsete udgifter i forbindelse med Bispekontorets administration og revision mv.

[1] Administrationsudgifter: kontorhold, telefon, porto og kørselsordningen, mødeudgifter, repræsentation, markedsføring, inventar, licenser, IT-udgifter, forsikring, rengøring.

Aktiviteter 2013:

www.nielssteensen.dk

Gennem flere år har et fast indslag i årsrapporten drejet sig om ønsket om at skabe en hjemmeside til Niels Steensen. Dette ønske er nu gået i opfyldelse. Hjemmesiden blev lanceret ifm. et meget velbesøgt jubilæumsseminar i Sankt Ansgar Kirkes menighedssal med dr. Frank Sobiech, hvor 25-året for Niels Steensens saligkåring d. 25. november blev fejret. Hjemmesiden er skabt af *art director* Elisabetta Paustian, cand.mag. Andreas Riis, og biblioteksledere Kate Toft Madsen. SAB har taget initiativ til dette projekt, fordi vi huser *Archivum Nicolai Stenonis*, verdens største samling værker af og om Niels Steensen.

Antikvariatet

Antikvariatet har åbent i bibliotekets åbningstid og opfylder en nyttig kulturhistorisk opgave ved at holde danske katolske titler i handelen. Ved årets slutning havde Antikvariatet haft en omsætning på kr. 4.800.

Bibliotekets fødselsdag
I 2013 blev bibliotekets fødselsdag d. 16. marts fejret med et foredrag af Sebastian Olden-Jørgensen, der knyttede an til bibliotekets nyerhvervede Valdemar Neiiendam-maleri af Steensen og Spinoza.

Niels Steensen børnebog

Georg Diederich fra Heinrich-Theissing-Institut, Schwerin, henvendte sig til bestyrelsesformanden Helge Clausen. Man ville gerne bekoste en dansksproget udgivelse af Martin Engelmanns charmerende bog for børn om Niels Steensen, og ledte efter en dansk samarbejdspartner. Da de meste oplagte partnere havde undslået sig grundet tidnød, trådte Sankt Andreas Bibliotek til. Heldigvis kunne Kirsten Kjærulff overtales til at oversætte bogen, Helge Clausen holdt i tøjlerne, og SAB stod for distributionen. Bogen blev udgivet i kommission hos Katolsk Forlag, og blev tilbudt som gave til alle katolske skoler i Danmark, og til favørpris til alle menighederne. Den kan også købes hos Katolsk Forlag eller bestilles gennem enhver boghandel.

Overgang til elektronisk udlånsnotering
I begyndelsen af 2014 overgik Sankt Andreas Bibliotek til elektronisk udlånsnotering. Det forberedende arbejde hertil fandt sted i 2013.

Henvendelser og udlån
I 2013 har bibliotekets **åbningstid** været tirsdag og torsdag 10-12 og 13-16.45, onsdag - fredag 10-12 og 13-16, hvilket giver

en ugentlig åbningstid på 21½ time og 175 åbningsdage. Tallene i parentes er fra 2012.

I løbet af året har der i alt været 469 (559) henvendelser til biblioteket. Det svarer til 2,8 (3,2) henvendelser pr. åbningsdag. Disse tal omfatter både personlige henvendelser og henvendelser pr. telefon og mail. Herudover har vi modtaget 394 (451) fjernlånsbegæringer fra andre biblioteker via mail.

Der har været en stigning i udlånet til 1.274 (1.155). Det svarer til et udlån på 7,5 (6,6) bind pr. åbningsdag. Stigning skyldes især, at der er sket flere forlængelser af lån.

Hjemmesiden og nyhedsbreve
Bibliotekets hjemmeside har i årets løb haft 3.908 (4.141) besøg, heraf 1.712 (1.890) unikke besøgende. Det samlede antal besøgte sider var 7.574 (8.240). Hjemmesiden bliver løbende ajourført. I 2013 blev der udsendt syv nyhedsbreve, der orienterede om nye bøger og aktiviteter.

Opgaver i 2014
Niels Steensen-hjemmesiden er på engelsk, og målet er at skabe en parallel dansksproget hjemmeside i løbet af 2014. Det er også vores mål også at få skabt en ganske enkel hjemmeside til Katolsk Historisk Arkiv i år.

En hjemmeside til andagtskort
I forbindelse med gennemgang af boggaver til antikvariatet støder vi tit på andagtskort. Dem har vi lagt til side, og det samme har den tidligere leder af Katolsk Historisk Arkiv, Jørgen Nybo Rasmussen, gjort.

I dag råder vi over mange hundrede kort, konkrete vidnesbyrd om det dansk-katolske fromhedsliv. Vi vil skabe en hjemmeside som præsenterer disse kort. Antropolog Elisabeth Benedikte Leth er gået i gang med at kategorisere billederne. Elisabetta Paustian, som var *art director* på Steensen-hjemmesiden, har sat ja til også at udforme denne hjemmeside. Der vil være mulighed for at se både for- og bagside af kortene.

Bagsiden: bøn fra biskop Brems henvendt til "barnet"; bøn til fordel for biskoppen.

En tak til alle

Fagreferenter, bestyrelsesmedlemmer, praktikanter og frivillige, Ansgarwerk - slet og ret venner af biblioteket: Den opmærksomme læser har sikkert lagt mærke til de mange mennesker og institutioner, som har bidraget til, at året 2013 har været et godt år for Sankt Andreas Bibliotek. En stor tak til dem alle!

Kate Toft Madsen
Leder, Sankt Andreas Bibliotek
2014.

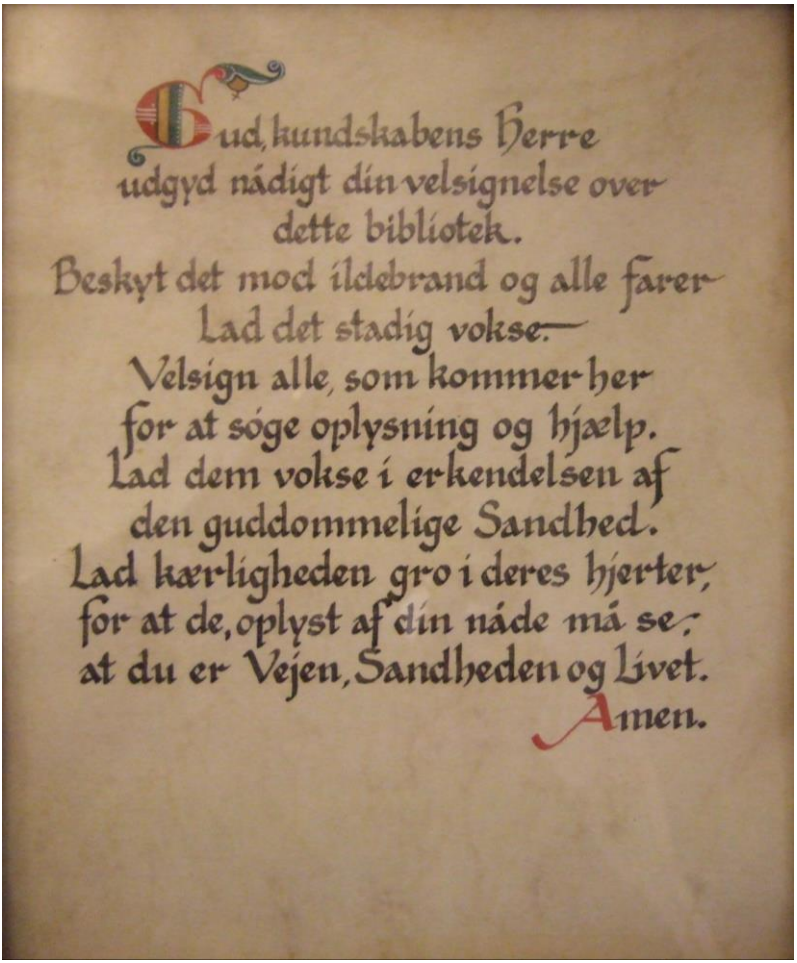

Sankt Andreas Biblioteks bøn